

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobce: **K. A.**, nar., e. č., státní příslušnost Kazašská republika, t.č. bytem, zast. JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 4, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2013, č. j. OAM-313/ZA-06-HA03-R2-2010,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25.6.2013, č. j. OAM-313/ZA-06-HA03-R2-2010 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6.800 Kč k rukám jeho advokáta JUDr. Petra Navrátila do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci:

Žalobce se žalobou ze dne 15. 7. 2013 doručenou Krajskému soudu v Brně dne 16. 7. 2013 domáhal zrušení v záhlaví označení rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice tak, že mu mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“) neudělil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě:

Ve včas podané žalobě žalobce konstatoval, že rozhodnutí žalovaného napadá v celém výroku o neudělení mezinárodní ochrany. Namítl, že pokud jde o důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14, je podle žalovaného podstatné, že v zemi původu žalobce žije jeho babička, která by mu zajistila zázemí v případě návratu žalobce do země původu. Vazby žalobce na Kazachstán jsou tedy prostřednictvím jeho babičky dle názoru žalovaného zachovány. Tento závěr žalovaného je však zcela mylný a vychází z nedostatečně zjištěného stavu věci. Žalovaný ho založil pouze na vyjádření žalobce, které učinil během řízení o správním vyhoštění, které se však uskutečnilo v roce 2009. V té době babička žalobce v Kazachstánu skutečně žila. Vzhledem ke zhoršení zdravotního stavu se však babička přestěhovala za tetou žalobce – sestrou jeho matky do Itálie, kde se zdržuje více než dva roky. Žalobce byl na své rodinné vazby správním orgánem při posledním pohovoru tázan a výslovně uvedl, že se jeho babička v zemi původu již nezdržuje. Správní orgán pak bez jakéhokoliv důvodu a opory ve skutečném vztahu k věci ke dni vydání rozhodnutí dospěl k závěru opačnému, který je evidentně jediným důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů.

Žalovaný se v tomto směru nevypořádal s velmi specifickými okolnostmi životního osudu žalobce. Žalobce přicestoval do České republiky již ve věku 13 let, od té doby se svou matkou žije, matka zde má povolen trvalý pobyt. Žalobce je plně integrován do české společnosti, prakticky nehovoří kazašským jazykem, připravuje se v ČR na budoucí povolání a v zemi původu nemá žádné sociální ani ekonomické vazby. V roce 2009 mu bylo uloženo správní vyhoštění na dobu tří let, s ohledem na věk žalobce však byla účinnost tohoto rozhodnutí odložena na okamžik dosažení zletilosti. Žalobce se nachází v situaci, kdy ve smyslu právní úpravy stanovené zákonem č. 326/1999 Sb., nemůže svou pobytovou situaci vyřešit v režimu tohoto zákona, v čemž mu brání pravomocné, avšak doposud nevykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce nemá pak jinou možnost než žádat o udělení mezinárodní ochrany s odkazem na ochranu základních lidských práv, k nimž patří právo na ochranu soukromého a rodinného života. Za stěžejní pochybení žalovaného považuje žalobce skutečnost, že tyto důvody žalovaný nehodnotil z hlediska eventuálního naplnění ust. § 14a zákona o azylu. Žalovaný měl ve vztahu k § 14a zákona o azylu vyhodnotit, že žalobce přicestoval do ČR jako dítě, prožil zde podstatnou část svého života a je stále ekonomicky i sociálně závislý na matce.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě:

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Zdůraznil, že mezinárodní ochrana je výjimečným institutem, sloužícím k ochraně osob pronásledovaných v zemi původu, případně těch osob, kterým v případě návratu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Žádná taková skutečnost v případě žalobce nebyla zjištěna. Jiným důvodem, kvůli kterému žalobce žádá v České republice o udělení mezinárodní ochrany je snaha legalizovat si zde pobyt s ohledem na svou integraci zde. Žalobce neopustil vlast z žádných azylově relevantních důvodů a v případě návratu mu nehrozí ohrožení z azylově relevantních důvodů. Neexistuje žádná objektivní překážka, která by žalobci bránila v návratu do země původu a k případnému vyřízení nového povolení k pobytu v České republice. Žalobce může rovněž

využít zákonných prostředků k odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění dle § 122 zákona o pobytu cizinců. Matka žalobce je kazašskou státní příslušnicí, ani jí nebrání žádná překážka k případnému návratu do vlasti se synem. Žalobce uvádí, že je na matce závislý a žije s ní ve společné domácnosti, žalovanému je z cizineckého informačního systému známo, že matka žalobce je od 27. 6. 2012 hlášena k pobytu v Rakovníku. Udělení azylu z humanitárních důvodů je zcela výjimečné a nelze jím řešit získání povolení k pobytu v České republice. Úprava soukromého života je soukromým rozhodnutím žalobce, které se však musí dít v mezích právních norem.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu a obsah napadeného rozhodnutí

Jak soud zjistil ze správního spisu, v předmětném řízení se jednalo o posouzení již druhé žádosti mezinárodní ochrany, kterou žalobce v České republice podal. První podal ještě jako nezletilý prostřednictvím své matky jako zákonné zástupkyně dne 10. 7. 2005, přičemž žalobci ani jeho matce mezinárodní ochrana udělena nebyla a oba žadatelé byli neúspěšní i pokud se týkalo žaloby a kasační stížnosti. V předmětném řízení podal žalobce žádost dne 24. 8. 2010, kdy byl již zletilý. Dne 1. 9. 2010 žalovaný tuto žádost zamítl rozhodnutím č. j. OAM-313/ZA-06-ZA14-2010 jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalobu podanou žalobcem Krajský soud v Brně zamítl rozsudkem č. j. 56 Az 106/2010-28. Žalobce proti tomuto rozsudku podal kasační stížnost a Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil rozsudkem č. j. 2 Azs 23/2011-50 ze dne 10. 11. 2011 a věc vrátil Krajskému soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění rozhodnutí především konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany lze zamítnout podle § 16 zákona o azylu pouze tehdy, je-li skutečně zjevně nedůvodná nejen z hlediska § 12 a § 14a zákona o azylu, ale i z hlediska § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Zatímco argumentaci ve vztahu k ust. § 12 a § 14a zákona o azylu lze v rozhodnutí nalézt, není nijak odůvodněno, zda žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Nejvyšší správní soud poukázal na své rozhodnutí ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010-107, publikované pod č. 2289/2011 Sb. NSS.

S ohledem na závazný právní názor Nejvyššího správní soudu Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 30. 1. 2012, č. j. 56 Az 106/2010-61 napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Poté žalovaný rozhodl rozhodnutím, který je předmětem přezkumu v tomto řízení. Neshledal podmínky pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem. Žalovaný především uvedl, že žádné z tvrzených skutečností, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, nemají souvislost s některým ze stanovených důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že jeho obavy z návratu jsou zapříčiněny především možností ztráty životního komfortu, který si s matkou vybudoval v České republice. Matka zde pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Dle názoru žalovaného je důvodem žádosti o mezinárodní ochranu legalizace pobytu žalobce v ČR, aby zde i nadále mohl pobývat s matkou a do budoucna i s přítelkyní. Ve vztahu s přítelkyní žalobce žalovaný nespatriřl takový důvod, který by odůvodňoval udělení mezinárodní ochrany. Aby tento vztah mohl být důvodem, muselo by se jednat o dlouhodobý a intenzivní vztah, nejčastěji dlouholeté manželství či rodinu s dětmi. Vzhledem k tomu, že matka žalobce v České republice pobývá na základě dlouhodobého pobytu a žalobce je již plnoletý, ani tento rodinný vztah k matce není možno podřadit pod ustanovení zákona o azylu. Pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 a § 14b za účelem sloučení rodiny rovněž nebyly shledány důvody, neboť zde není takový rodinný příslušník, který je v uvedených ustanoveních

předpokládán. Ve vztahu k § 14 zákona o azylu žalovaný konstatoval, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přičemž námitku žalobce, že v České republice má matku, není dle žalovaného možno považovat za relevantní. Ačkoliv žalobce v průběhu pohovoru tvrdil, že se na území Kazachstánu nenacházejí žádní členové rodiny, v průběhu řízení o správním vyhoštění jednoznačně potvrdil, že v této zemi ve městě Petropavlovsk žije babička z matčiny strany, která je v ČR několikrát navštívila a s matkou je v telefonickém kontaktu. V případě návratu do Kazachstánu tedy žalobce může počítat s pomocí své babičky. Pokud se týče doplňkové ochrany, žalovaný poukázal na informační zdroje, které posuzoval a konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Poukázal rovněž na to, že matka žalobce se v minulosti vrátila do Kazachstánu za účelem vyřízení dalších dokladů a bezproblémově se vrátila zpět do ČR. Není tedy důvod, aby se žalobce v případě návratu setkal s pronásledováním či perzekucí.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

Žalovaný souhlasil s tím, aby soud rozhodl o věci bez nařízení jednání, žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud tedy v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.) rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.

V řízení podle části III., hlavy II., dílu prvního s.ř.s. přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2, věta první s.ř.s.).

Žalobce žalovanému vytkl nesprávnost závěru, uvedeného při odůvodnění výroku o neudělení humanitárního azylu, že v zemi původu žalobce žije jeho babička a proto je jeho návrat možný. Další, stěžejní pochybení spatřoval v tom, že v úvahách ohledně doplňkové ochrany žalovaný nezvažoval jeho osobní situaci, především to, že v České republice žije od 13 let se svou matkou, která zde má povolen trvalý pobyt, prakticky nehovoří kazašským jazykem, je zde plně integrován, připravuje se na budoucí povolání, v zemi původu nemá vazby sociální ani ekonomické.

Obě uvedené žalobní námitky pokládá soud za důvodné.

Je pravdou, že žalobce během řízení o správním vyhoštění, konkrétně ve vyjádření ze dne 16. 6. 2010, které je zaznamenáno v protokolu č.j. CPBR-00566/CI-2010-064068, (č.l. 156 správního spisu), uvedl, že v Kazachstánu má babičku z matčiny strany, která je dvakrát v České republice navštívila a se kterou jsou v kontaktu. Při doplňkovém pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který proběhl dne 25. 2. 2013 však výslovně uvedl: „V Kazachstánu už nic nemáme, dům, rodinu, známé.....nemám už žádné spojení s Kazachstánem.“ Žalovaný v napadeném rozhodnutí při odůvodnění výroku o neudělení humanitární ochrany vycházel z toho, co žalobce uvedl o své babičce v průběhu řízení o správním vyhoštění a postavil to do protikladu s tím, co tvrdil v doplňkovém pohovoru, za reálné pak pokládal to, co bylo řečeno v řízení o správním vyhoštění. Nevzal přitom v úvahu fakt, že výpověď žalobce v řízení o správním vyhoštění je téměř tři roky stará a v mezidobí mohlo dojít ke změně. Pokud žalovaný hodlal argumentovat tím, že žalobce má možnost po návratu do Kazachstánu počítat s pomocí babičky, měl s ohledem na tvrzení žalobce při

doplňkovém pohovoru, že v Kazachstánu již nikoho nemá, vyjasnit, kde babička žije v současné době. V tomto ohledu tedy žalovaný pochybil. Skutkový stav, který vzal žalovaný v tomto ohledu za základ svého rozhodnutí je v rozporu se spisem.

Žalovaný v rámci úvah o možnosti udělení doplňkové ochrany hodnotil z obecného hlediska bezpečnostní situaci v Kazachstánu, zabýval se situací osob, které se vrátily do Kazachstánu poté, co v zahraničí žádali o udělení mezinárodní ochrany. Poukázal na to, že žalobce vycestoval ze země původu s matkou, která se tam v minulosti bez problémů vrátila, vyřídila si potřebné doklady a zase přijela zpět, konstatoval, že motivem jejich odchodu z vlasti byly lepší životní podmínky a získání vzdělání. Žalovaný se však ve vztahu k doplňkové ochraně vůbec nezabýval osobní a rodinnou situací žalobce, ač tak s o hledem na znění § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu učinit měl. Osobní a rodinnou situaci žalobce hodnotil ve vztahu k §12 písm. b) a §14 zákona o azylu, to ho však nezbavilo povinnosti zabývat se těmito otázkami ve vztahu k doplňkové ochraně. Žalovaný měl s ohledem na možný návrat žalobce do země původu posoudit skutečnosti, že žalobce přicestoval do České republiky již ve věku 13 let a od té doby se do země původu již nevrátil, ukončil zde základní školu, má zde zázemí. Samotná fakt, že matka žalobce má od roku 2012 nahlášeno jiné trvalé bydliště než žalobce, neznamena, že žalobce se svou matkou nežije a že mu matka neposkytuje zázemí.

Soud v této souvislosti odkazuje na existující judikaturu, a to na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, čj. 5 Azs 7/2012-28, podle kterého: „*Při posuzování otázky, zda by vycestování žadatelky o mezinárodní ochranu, která žije v ČR společně se svým nezletilým dítětem a manželem, na jehož příjem je rodina odkázána, bylo nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného a soukromého života, a zda tedy jsou dány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, se zpravidla nelze spokojit s pouhým konstatováním, že žadatelka i její rodinní příslušníci mají občanství země původu, a mohou tam tedy společně odcestovat a existenci rodiny tím zachovat. Správní orgán je v takovém případě povinen se zabývat nejen případnými právními, ale i faktickými překážkami takového kroku, mezi něž by mohl patřit např. nedostatek finančních prostředků žadatelky a jejích rodinných příslušníků spojený s absencí sociálních a rodinných vazeb v zemi původu. Není-li přestěhování rodiny do země původu právně či fakticky možné, je správní orgán dále povinen se zabývat i tím, zda má žadatelka možnost získat jiné oprávnění k pobytu na území ČR, než je mezinárodní ochrana, a zda by i případné krátkodobé odloučení stěžovatelky od jejího nezletilého dítěte, pokud by bylo spojeno s vyřízením oprávnění k pobytu, nebylo, vzhledem k věku dítěte a dalším okolnostem, nepřiměřeným zásahem do jejího rodinného a soukromého života.*“

Dále se obdobnou problematikou zabývá i rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 1. 2012, čj. 16 Az 5/2009-84, podle kterého „*Úkolem soudu je rozhodnout, zda neudělení doplňkové mezinárodní ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, respektovalo spravedlivou rovnováhu mezi zájmy žalobce a zájmy státu, tj. na jedné straně právem na ochranu soukromého a rodinného života a na straně druhé ochranou veřejného pořádku. Je nutno vzít v úvahu i obecné pravidlo, že zásah spočívající v nuceném vycestování není tak silný v případě cizinců, kteří do České republiky přišli v pozdějším věku, jako v případě osob, které se v České republice narodily nebo se do ní přistěhovaly v nízkém věku.*“

Soud opětovně uvádí, že v předmětné věci se žalovaný ve vztahu k doplňkové ochraně osobní situací žalobce nezabýval, ač to s ohledem na konkrétní skutkový stav věci učinit měl.

Pro výrok o neudělené doplňkové ochrany tedy neměl dostatek důvodů. S ohledem na výše uvedené žalovaný v dalším řízení v tomto ohledu posoudí konkrétní osobní a rodinnou situaci žalobce, vezme v úvahu délku pobytu žalobce v České republice a jeho integraci zde, zjistí a vyhodnotí, jaké má v současné době rodinné a sociální vazby v zemi původu. Vyhodnotí možný návrat žalobce do země původu s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám žalobce. Soud ještě připomíná, že žalovaný sám v odůvodnění napadeného rozhodnutí zmiňoval možnost problémů v případě ztráty registrace trvalého bydliště, ve vztahu k žalobci však konkrétně tuto otázku nehodnotil.

VI. Závěr a náklady řízení

Vhledem k uvedenému soud rozhodnutí žalovaného v souladu s a §76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s. zrušil. Soud připomíná, že žalovaný je v souladu s ust. §78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, uvedeným ve zrušujícím rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, náklady řízení mu vznikly v souvislosti s právním zastoupením.

Právní zástupce žalobce byl v přípisu, který mu byl doručen dne 12. 9. 2013, mimo jiné vyzván k vyčíslení nákladů řízení, což neučinil. Soud tedy přiznal náklady řízení podle obsahu soudního spisu. Jednalo se o dva úkony právní služby, (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby), podle §11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 276/2006 Sb., v platném znění (dále jen „advokátní tarif“). Podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za každý úkon 3100,- Kč a náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu paušální částkou 300,- Kč za každý úkon. Celková výše nákladů řízení 6 800,- Kč, bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně po právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. listopadu 2014

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová